

Handläggare
Mona Stenlund
Telefon: 08-50801009

Till
Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd
2023-04-27

Ett statligt huvudmannaskap för personlig assistans (SOU 2023:9)

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat slutbetänkande Ett statligt huvudmannaskap för personlig assistans (SOU 2023:9).

Betänkandet har upprättats utifrån uppdraget att föreslå ett statligt huvudmannaskap för personlig assistans.

Huvudmannaskapsutredningen har haft i uppdrag att analysera och lämna förslag på hur insatsen personlig assistans kan organiseras i ett statligt huvudmannaskap. Förslaget ska syfta till ändamålsenlig reglering som skapar långsiktiga och stabila insatser av god kvalitet som präglas av hög rättssäkerhet och möjlighet till uppföljning och kontroll.

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget om ett statligt huvudmannaskap för personlig assistans. Förslaget skapar förutsättningar för ökad likvärdighet över landet och rättssäkerhet i bedömningen av rätten till personlig assistans. Ett statligt huvudmannaskap minskar risken att det uppstår situationer där ekonomiska överväganden påverkar den enskildes rätt till insatsen. Förslaget innebär en tydlighet för den enskilde eftersom all personlig assistans kommer att beslutas och finansieras av Försäkringskassan inom ramen för assistansersättningen.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat slutbetänkande *Ett statligt huvudmannaskap för personlig assistans* (SOU 2023:9).

Betänkandet har upprättats utifrån uppdraget att föreslå ett statligt huvudmannaskap för personlig assistans. Regeringen beslutade den 23 september 2021 att ge en särskild utredare i uppdrag att analysera och lämna förslag på hur insatsen personlig assistans

enligt lagen (1993:387) om stöd och service för vissa funktionshindrade och assistansersättning enligt socialförsäkringsbalken ska organiseras i ett statligt huvudmannaskap.

Ärendet

I uppdraget har ingått att analysera för- och nackdelar med ett förändrat huvudmannaskap för personlig assistans. Utredningen har undersökt flera lösningar men valt att avgränsa analysen av för- och nackdelar till tre alternativ; nuvarande ordning med ett delat huvudmannaskap, ett samlat statligt huvudmannaskap samt ett samlat kommunalt huvudansvar.

Utredningen har bedömt att ett statligt huvudmannaskap är att föredra framför övriga alternativ. Ett statligt huvudmannaskap bidrar bäst till långsiktiga och stabila förutsättningar för insatsen personlig assistans. Det skapar förutsättningar för ökad likvärdighet och rättssäkerhet i bedömningen av rätten till personlig assistans. Ett statligt huvudmannaskap bör minska risken för att det uppstår situationer där ekonomiska överväganden påverkar den enskildes rätt till insats. Ett statligt huvudmannaskap skapar även bättre förutsättningar för arbetet mot felaktiga utbetalningar och välfärds kriminalitet.

Utredningen har bedömt att det skulle vara svårare att föra över de cirka 15 000 statliga beslut om assistansersättning till kommunerna än att föra över och anpassa cirka 5000 kommunala beslut till staten. Det innebär att i framtiden ska försäkringskassan besluta och finansiera insatsen personlig assistans. Även ansökningar om tillfällig utökning av assistans ska beviljas av försäkringskassan. Ersättning för sjuklöner för personliga assistanser ska innefattas av den beviljade ersättningen där timschablonen kommer att höjas med ett fastställt belopp.

Kommunerna kommer att fortsätta utföra insatsen personlig assistans till de enskilda som begär det eller om det inte finns någon annan anordnare som kan utföra assistansen.

Utredningen förslår att nuvarande kvalifikation för rätt till personlig assistans enligt LSS behålls i ett statligt huvudmannaskap vilket innebär att den undre gränsen för assistansersättning med i genomsnitt över 20 timmar per vecka tas bort. Kommunerna kommer inte längre att vara skyldiga att medfinansiera de första 20 timmarna per vecka av assistansersättningen.

Det statliga huvudmannaskapet föreslås att träda i kraft den 1 januari 2026.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen äldre, funktionsnedsättning och socialpsykiatri.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget om ett statligt huvudmannaskap för personlig assistans. Ett statligt huvudmannaskap skapar förutsättningar för ökad likvärdighet och rättssäkerhet i bedömningarna av insatsen som inte påverkas av kommunernas ekonomi. Genom att även ta bort den undre gränsen för assistansersättning med i genomsnitt 20 timmar möjliggör det att fler individer beviljas personlig assistans vilket var intentionerna i assistansreformen.

Förvaltningen ser vinster med till att den som är arbetsgivare för assistansen även får ansvaret för sjuklönekostnader för sina personliga assistenter vilket i sig kan leda till bättre arbetsmiljö för assistenterna. Genom att sjuklönekostnaderna ingår i ersättningen för assistansen kommer även kommunens administration och kostnader för detta att försvinna och med det även risken för felaktiga utbetalningar av sjuklöner.

Victoria Callenmark
tf. stadsdelsdirektör
Rinkeby-Kista
stadsdelsförvaltning

Ingrid Brännström
avdelningschef
Rinkeby-Kista
stadsdelsförvaltning

Bilaga

1. Ett statligt huvudmannaskap för personlig assistans, (SOU2023:9). *Sammanfattning bifogas*

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Victoria Callenmark, tf. stadsdelsdirektör	2023-04-11
Ingrid Brännström, avdelningschef	2023-04-11